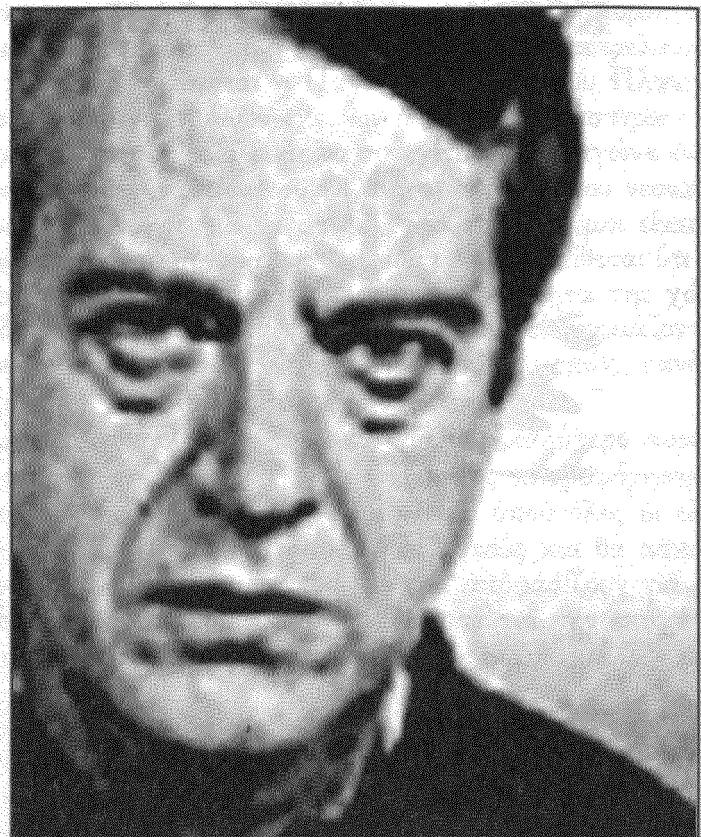

**ΜΝΗΜΗ
ΚΟΣΜΑ ΨΥΧΟΠΑΙΔΗ**

ΓΡΑΦΟΥΝ

Μανόλης Αγγελίδης
Ηλίας Νικολόπουλος
Θωμάς Νουτσόπουλος
Απόστολος Πανταζής
Γιώργος Φαράκλας

Σημείωμα

Τα κείμενα που ακολουθούν είναι αφιερωμένα στη συμβολή του Κοσμά Ψυχοπαίδη στην πολιτικο-θεωρητική συζήτηση του χαιρού μας. Επιχειρούν την ανάδειξη της κριτικής διάστασης της θεωρητικής του προβληματικής, η οποία συγχροτείται τόσο σε αναφορά με τα θεμελιώδη ζητήματα της πολιτικής φιλοσοφίας όσο και σε αναφορά με τα ζητήματα της πολιτικής πράξης, όπως αυτά τίθενται από τη σημερινή σκοπιά.

Αυτή η προβληματική διαπερνά το έργο του Ψυχοπαίδη από τις Έρευνες για την πολιτική φιλοσοφία του Kant ως τους Κανόνες και τις Αντινομίες της Πολιτικής. Η προβληματική αυτή συνίσταται στην επεξεργασία και ανάπτυξη μιας κριτικής επιστημολογίας που θέτει και αντιμετωπίζει τα προβλήματα σύγχρονων κοινωνιών, όπως αυτά τίθενται σε περιβάλλον κρίσης και με συμφέρον την άρση της. Πρόκειται για ένα συμφέρον που τίθεται από τη σκοπιά της χειραφέτησης, των σχέσεων αλληλεγγύης και της διαφύλαξης της ανθρώπινης ζωής.

Στο κείμενό του ο Γιώργος Φαράκλας εξετάζει τη συμβολή του Κοσμά Ψυχοπαίδη στην κατασκευή των εννοιών στις κοινωνικής επιστήμες. Παρακολουθεί την ανάπτυξη της προβληματικής του από τις έρευνές του για την χαντιανή και την εγελιανή φιλοσοφία, στις οποίες εντοπίζονται δομικές αντιστοιχίες ανάμεσα στις πολιτικο-κοινωνικές και γνωσιο-θεωρητικές αναλύσεις του Kant και του Hegel, στο ώριμο πρόγραμμα της Ιστορίας και Μεθόδου, όπου η δομική προσέγγιση παραμερίζεται προς

όφελος μιας περιεχομενικής ανάλυσης των εννοιών.

Στο κείμενό τους ο Θωμάς Νουτσόπουλος και ο Απόστολος Πανταζής εξετάζουν τον τρόπο ανακατασκευής του μαρξικού και του βεμπεριανού επιχειρήματος στο ώριμο πρόγραμμα της *Iστορίας και Μεθόδου*. Επισημαίνεται, ότι η βασική φροντίδα του Ψυχοπαίδη είναι η συγκρότηση μιας κριτικής σκοπιάς, ουσιώδες στοιχείο της οποίας είναι η διάσωση των δυνατοτήτων ελευθερίας που διέπουν την πραγματικότητα, αλλά και η υπέρβαση του αξιακού σχετικισμού και του δογματισμού στη θεωρητική συζήτηση. Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι η μαρξική προσβληματική αναγνωρίζεται ως η φυσική συνέχεια και κριτική ολοκλήρωση του γερμανικού διαφωτισμού την ίδια στιγμή που η βεμπεριανή επιστημολογία επανακάμπτει στα ανορθολογικά και αποφασιοχρατικά μοτίβα συγκρότησης του κοινωνικο-θεωρητικού αντικειμένου.

Τέλος, στο κείμενό του ο Ηλίας Νικολόπουλος επιγειρεί μια βιογραφική σκιαγράφηση του Κοσμά Ψυχοπαίδη την περίοδο της πολιτικής κρίσης των Ιουλιανών του 1965, όπου οι θεωρητικές αναζητήσεις συνδέονται με την πολιτική στράτευση στην αριστερά της περιόδου.

Μανόλης Αγγελίδης*

* Ο Μανόλης Αγγελίδης, ιδρυτικό μέλος των «Τετραδίων», είναι αναπληρωτής καθηγητής στο τμήμα πολιτικής επιστήμης και ιστορίας του Πανεπιστημίου.